

ДІАЛЕКТНІ ВИЯВИ СЛОВОЗМІНИ ОЙКОНІМІВ У ЗАХІДНОПОЛІСЬКИХ ГОВІРКАХ

УДК 811. 161. 2'282: 811. 161. 2'373. 2 (477. 82)

Зінчук Р.С. Діалектні вияви словозміни ойконімів у західнополіських говірках; 10 стор.; кількість бібліографічних джерел – 8; мова українська.

Анотація. Простежено діалектні вияви формотвірної системи ойконімів у західнополіських говірках, зауважено ряд архаїчних структур. Встановлено, що аналізовані оніми, зберігаючи як давні мовні явища, так і фонетико-морфологічні новотвори, типові для певного діалектного ареалу, можуть слугувати одним із джерел вивчення його специфічних рис.

Ключові слова: західнополіські говірки, словозміна, ойконім, давня словоформа, граматична аналогія, флексія.

Resume. The dialectal cases of the form producing system of names of settlement in Western Polissyan dialects are traced, a number of archaic structures are observed. It has been pointed out that the onyms under consideration preserving the archaic lingual phenomena as well as new phonetico-morphological forms which are typical for a certain dialectal area, may serve as one of the sources of studying its specific features.

Key words: Western Polissyan dialects, word modification, name of a settlement, archaic word form, grammatical analogy, flection.

Український ойконімний простір із живими свідченнями про слов'янську і дослов'янську субстратну архаїку, про міжмовні інтерферативні процеси та міждіалектні взаємовпливи [6, 690] віддавна привертає увагу дослідників як невичерпне джерело лінгвістичних студій. Результати наукових пошуків мовознавців розкривають словотвірну структуру відповідних географічних номенів, семантичне розмаїття їхніх твірних основ. Цінними є праці в царині етимологічної інтерпретації ойконімів [7; 8].

Однак досі немає спеціального дослідження особливостей формотворення цих онімів у діалектному оточенні. Подібні спостереження мають важливе значення для вивчення історії мови, оскільки говірки акумулюють значний потенціал давніх словоформ, зокрема й ойконімних, що в процесі історичного розвитку мови зазнали впливу літературної уніфікації. Не менш важливі такі студії для розширення інформаційного зрізу сучасного стану діалектної

словозмінної системи. Правда, досить перспективний для наукового аналізу фактичний матеріал позначений складністю його фіксації: відповіді респондентів на питання навіть найдокладніших програм часто не дають очікуваного результату. Оптимальний спосіб засвідчити такі форми – тривале спостереження над спонтанним діалектним мовленням.

Живомовні свідчення поліщуків і стали підґрунтям для опрацювання діалектної специфіки уживаних на Західному Поліссі географічних номенів з огляду на архаїчні та інноваційні вияви їх формотвірної структури.

Засвідчені в досліджуваному говірковому ареалі ойконіми на *-o* на зразок *Дубéчно, Ліпно, Мізово, Пнівно, Топільно* вказують на збереження історичної флексії *Н. в. одн. давніх коротких прикметників с. р., субстантивованих у назвах відповідних населених пунктів. Закінчення -o в аналізованих онімних структурах фіксують також писемні пам'ятки різних хронологічних зрізів¹: село Коморово монастырское (1571) [8, 67], Сушицьно (1444), на Суши(ч)но (1570) [8, 130]. В історичних джерелах пізнішої часової атрибуції подекуди помітна тенденція до поступової уніфікації ад'єктивної словозміни зі звуженням сфери функціонування коротких прикметників; пор.: *Комарово (1546) і Komorowe (1790) [8, 67]. Перші фіксації новосформованих ад'єктивів с. р. на -e засвідчені дослідниками українських грамот XIV – XV ст. [3, 80]. Згодом такі форми закріплені літературною нормою; пор. офіційні назви зауважених населених пунктів²: Дубéчне Ст, Комарóве Ст, Комарóве Рт, Ліпне Квр, Мізове Ст, Пнівне К-К, Соші́чне К-К, Топільне Рж.**

У народнорозмовній традиції Західного Полісся збережено фіксовану писемною пам'яткою ойконімну структуру *Sołowie (1765) [8, 129]; пор. з мовлення поліщуків: так дорого йшли^е на М'ілиці / на Сóловйе / на гра́бовс'к'і мо́гилк'і / і до Кóвл'а. Сучасна форма населеного пункту Солов'ї Ст, на думку В. П. Шульгача, видозмінена і переоформлена за аналогією до назв типу Івани, Сукачі тощо [8,*

¹ Покликання на історичні джерела як цитати з етимологічного словника-довідника В. П. Шульгача (див. позицію 8 у списку використаної літератури).

² Всі офіційні назви населених пунктів подаємо за “Словником географічних назв” В. О. Горпинича (див. позицію 2 у списку використаної літератури).

129]. Зауважимо також, що діалектне оточення вплинуло на акцентуаційний вияв географічного номена: в говірках фіксуємо кореневий наголос, в офіційній назві наголошене закінчення.

Відмінності супроти літературної мови простежено в оформленні ойконіма Рátне. Субстантивований давній короткий прикметник, що, як правило, вживаний поліщуками з історично закономірним закінченням *-o* (*Рátно*), внаслідок словотвірної субституції може набувати форми *Рátин'*: *колі^ес' ході^ели в Рátин'* за *сіл':у*, *йшла в Рátин'* на базár, *вже в Рátин'і куповáли*. Зміна формальної організації ойконіма (суфікса і флексії) зумовила його родове переосмислення (з середнього роду на чоловічий). Імовірний також вплив словотвірного типу на *-ін'*, правда, зі зміною наголосу в діалектній назві; пор. офіційні: Датíнь Рт, Щитíнь Лбш, а також народнорозмовне: *Л'убовин'* (Любóмль).

Говіркові закономірності реалізації категорії роду засвідчують й інші географічні номени, фіксовані при спостереженні над спонтанним діалектним мовленням жителів Західного Полісся; пор.: *йа ході^ела за пйат' к'іло́митру Кумар'ів*, *гуси забрáла та хучі в Кумар'ів*. Офіційна назва населеного пункту Комарóве Ст у народнорозмовній традиції функціонує як онім ч. р. *Кумар'ів* (діалектним впливом позначена також фонетична реалізація ойконіма: *о → [и] в наголошеному новозакритому складі).

Продуктивність процесу переоформлення на нульове закінчення як формальний показник ч. р. підтверджують західнополіські вияви переосмислення апелятивів с. р.; пор. фіксації Г. Л. Аркушина: *багно́ – баго́н, свёрдло́ – свёрдел*, *л'їжко – лўжок* (*чо в тибé ше лўжок не застéл'ани?*), *шосé – шос* та ін. [1, 22].

Окремі реченнєві конструкції, вживані поліщуками, засвідчують актуалізацію числового протиставлення одинних за літературною нормою географічних номенів: *рóбит' в Л'убл'ін'ц'ах зубні́м врачóм, носі^ела в Рóжишча брáтуви йісти*, *в Рóжишчах був так'ї́ богáтий по^ул'áк, мойá нив'і́стка С':éдл'ішч, хáту продали^е в Торго́вишча*; пор. офіційні назви цих населених пунктів: Люблiнець Квл, Рóжище Рж, Сéдлище Лбш, Торго́вище Тр.

Яскраво виражену народнорозмовну традицію у використанні ойконімних словоформ підтверджують фіксовані на Західному Поліссі структури Р. в. одн. відповідних онімів ж. р. Через типове для говірок описуваного ареалу обниження і розширення артикуляції ненаголошеного [и] у формах з основою на твердий приголосний домінує закінчення *-и^е*: *пирид смéрт'у йогó приїшо́в минда́л' з Москві^е за отвáгу, бу́ла йі́дна вчі^е тил'ка з Мо^ускві^е.*

Закономірності діалектного формотворення виявляють також структури із задньоязиковим кінцевим приголосним. Поряд із передбаченим літературною нормою звуковим виявом у сполуках *кы, *хы: *с'удá зáмуж приїшла́ з Бужáнки* (Бужáнка Ів), живомовні свідчення вказують на некодифікований процес вторинного пом'якшення задньоязикових консонантів: *с Каменúх'і чу́ли йак ми крича́ли* (Кам'яну́ха Мн), *йі́хали аж до Рахва́ло^увк'і* (Рафа́лівка Вл).

У Р. в. одн. ойконімів ж. р. з основою на свистячий фіксоване закінчення *-и*, що позначене наслідками депалаталізації історично м'якого приголосного: *йі́дна ба́ба З:али^есици роз^ека́зувала* (Залі́сиця Рт), *вз'ала́ приймака́ Ж:ил'ізници* (Залі́зниця Лбш), *йі́хали так с Корі^етници аж до Вусті^елуга* (Корі́тниця В-В).

Вплив характерних для досліджуваних говірок особливостей діалектної словозміни виявлено в оформленні онімізованих прикметникових структур ж. р., Р. в. одн. яких у ненаголошеній позиції представлений флексією *-ийі*, що, за припущенням дослідників, “розвинулася з давньої *-ыѢ*” [5, 155–156]: *вз'ев з Гути Ка́минскийї сиб'і́ д'івчину* (Гута-Камі́нська К-К), *там га́н'а З:елéнийї н'і́де* (Зелéна Квл).

З. в. одн. ойконіма Зоря В-В позначений типовим для описуваного ареалу явищем ствердіння історично м'якого сонорного вібранта [p']; пор. з мовлення поліщуків: *то був Пу́зув то^уд'і́ ше / то вже впо́сл'а пири́м'інува́ли на Зору́.*

Про варіантність словозмінних афіксів в окремій ланці відмінкової парадигми свідчать спостережені в західнополіській народнорозмовній традиції форми О. в. одн. географічних номенів ж. р. Аналізована відмінкова позиція, як правило, позначена збереженням історично закономірного закінчення твердої групи *-ойу*: *дис' там за Рок'это́йу ти^ейі́ миск'é робі́ели* (Рокі́та Ст). Частотність

використання зауваженої флексії в досліджуваних говірках збільшує дія граматичної аналогії, що нівелює абсолютну послідовність розрізнення форм твердої та м'якої груп на діалектному ґрунті: *онде в тим бóци за Красновóл'о́йу* (Красновóля Мн). Вживані поліщуками словоформи О. в. одн. ойконімів ж. р. на *-о́йу* відбивають характерне для окремих говіркових масивів Західного Полісся посилення лабіалізації ненаголошеного [o]: *пуд са́ми́йу Каші́вко́йу сто́йа́ли н'і́мци* (Каші́вка Квл), *гет за Рахв́алу́вко́йу бу́лі^е / так втика́ли од н'і́мц'ув* (Рафа́лівка Вл), *тико снара́дув пок'е́дали за Стоб'і́хво́йу* (Стовб'і́хва К-К).

Діалектною специфікою позначене також оформлення М. в. одн. засвідчених ойконімів. Особливу активність при творенні відповідних словоформ у західнополіських говірках виявляє закінчення *-и*, вживане замість нормативного *-і*: *типе́ра йе у В'і́дерти мли́^ен* (Ві́дерта К-К), *йі́ді^ен брат В:і́^ежви пострóйів ха́ту* (Старá Ві́живка Ст), *то в Гу́ти ти́йі лошк'е́ вилива́ли* (Старá Гу́та Ст), *до́вго там в Стоб'і́хви жи́лі^е* (Стовб'і́хва К-К); у власних назвах з основою на свистячий чи шиплячий така флексія відбиває наслідки депалаталізації історично м'яких консонантів: *тоно г'і́кна повибива́ло у До́вжици* (До́вжиця Мн), *бура́к с'і́йали в Каші́вци* (Каші́вка Квл), *в Копачі́вци йі́днá гуну́ка йе* (Копачі́вка Рж), *два сині́^е ма́йу / то оді́^ен от в Корі́^етници* (Корі́тниця В-В), *базáр там був у Милні́^еци по́л'с'ки́* (Мельні́ця Квл), *в Сі́тници в мине́ сво́йак'і́* (Сі́тниця Мн), *дочка́ в Трос'т'а́нци за́мужом* (Тростя́нка Рж), *до́си у В'і́лци жи́вут'* (Щиті́нська Во́ля Рт), *н'і́мци ни бу́лі в Йа́блун'ци* (Малá Яблунька Мн), *йе титл'ова́ла к'і́лка разі́в у Глу́ши* (Велі́ка Глу́ша Лбш), *в П'і́шчи був н'і́мі'ц'* (Пі́ща Шц).

Спорадично перед закінченням М. в. одн. ойконімів ж. р. відсутні наслідки другого перехідного пом'якшення задньоязикового; пор. з діалектного мовлення: *ту́т дочка́ бу́ла / в Гу́ти / і в Кра́с'к'і йі́днá бу́ла за́мужом* (Кра́ска Рт).

Відмінності простежено в оформленні М. в. одн. двоконпонентних назв населених пунктів. Структури *в Малі́й Глу́ши* (Малá Глу́ша Лбш), *в Старі́й Ві́^ежви* (Старá Ві́живка Ст) засвідчують зумовлене наслідками фонетичних модифікацій давньої флексії закінчення *-и́* ад'єктивів та некодифіковане

закінчення *-и* субстантивних словоформ. Поширені в західнополіських говірках і діалектні вияви аналізованої відмінкової позиції таких ойконімів з відсутнім кінцевим [ї] прикметникового компонента: *у Б'іл'с'к'і Вól'і* (Більська Вóля Вл), *у Вилі^ек'і Глúши* (Веліка Глúша Лбш), *в Нóви Вú^ежви* (Нóва Вúжва Ст).

Закономірності діалектного формотворення відбивають уживані поліщуками словоформи географічних номенів ч. р. Наші спостереження свідчать передусім про функціонування в народнорозмовній традиції кількох варіантів назви одного населеного пункту; пор.: *в Камин Кошірс'к'її двáц:ит' пйет' к'іломитрув нóгáми хо^удї^ели, п'їдимо в Камин Кошірс'к'її за тейу пишиніцїйу, ходї^ели в Кáмин за сїл':у, за н'їмц'ув робї^ев у пол'їц'їїї нїмéц'к'їїї в Кáмини, мáйбути до Кáмина йак'эх двáц'їт' два йе тих к'ілом'їтри.*

Р. в. одн. деяких ойконімів ч. р. у мовленні жителів Західного Полісся представлений структурами з історичною флексією *-а* іменників давніх **-ǫ*-основ: *н'їмци вже йїхали дес' звїт:и з Навóза, о^убóзом йїхали стам'їт:и с Х'їрсóна с'удї^е на зáпад*. Такі форми закріплені літературною нормою: Навїз, *-а* Рж, Херсóн, *-а*. Некодифіковане закінчення Р. в. одн. *-у* простежено в структурі з *Маркостáву*; пор. зі Словника географічних назв: Маркостáв, *-а* В-В.

Закінчення *-е* відмінкової форми *до Ковл'é* (Кóвель, *-я*), фіксоване в досліджуваному ареалі, очевидно, засвідчує говіркову фонетичну закономірність переходу голосного [а] після м'якого приголосного в голосний переднього ряду [е]; пор. відповідні діалектні вияви зауважених у спонтанному діалектному мовленні апелятивів: *до ковал'é, в купц'é, коло кон'é*.

Діалектну специфіку О. в. одн. виявляють структури із флексією *-ом*, що в ойконімних назвах з основою на м'який та шиплячий постала внаслідок вирівнювання за зразком відповідних форм твердої групи: *дис' в л'їсáх за Витóн'їжом хавáлис'а* (Вітóніж Рж), *в йак'їхос' клун'эх два дн'ї сид'ів пуд^м Кóвл'ом, то тáмика за Кóвил'ом робїли, нїдалéко за Л'убóмл'ом забїли брáта*.

Типове для західнополіських говірок ствердіння давнього м'якого [р'] підтверджують відмінкові форми таких географічних номенів: *брат був в*

Жито́мири в бул'н'їци, в со'бóри В:олоді́мири винчі́лис'а, тута в Зо'рї́ бу́ла цéрка (Зоря В-В).

У західнополіській народнорозмовній традиції виявлено ряд ойконімних форм із закінченням М. в. одн. -и: найшли́ на м'їну в Бúчини (Бúчин Лбш), посл'а в Датї́ни ху́жїї ста́ло (Датїнь Рт), ма́ти йї́ї вуч'їт'їл'ку́йу в Гúбини (Гúбин Лк), в Карáсини бомбї́ли (Карáсин К-К), в Ра́дошини ми́е винча́лис'а (Ра́дошин Квл), н'їмци сто́йали у Сві́т'ази (Сві́тязь Шц), син живе́ в То́рчини (То́рчин Лц), два ро́ки бу́ла в Херсо́ни / заробл'ала.

Флексія -и засвідчена в М. в. одн. номенів із суфіксом -ов-, який бере участь у творенні ойконімів від субстантивів твердої групи: в ётому ... в Бихóви ви́робл'али ту чирипї́цу (Бїхїв Лбш), три цéрки в нас в Лáврови бу́ло (Лаврїв Лц), вона́ в Л'вóви похорóн'ана, навме́нча дочка́ в Лу́кови живе́ (Лу́ків Тр), дис' там в Л'убї́тови йї́х побї́ли (Любї́тів Квл), в Ха́ркови чи де поку́пл'єли тї́її молотáрк'ї. За аналогією до ойконімів цього типу, утворених від іменників твердої групи, суфікс -ов- та закінчення -и спостережені у похідних від субстантивів м'якої та мішаної груп: йї́дна жидї́вка во́де в Ма́шови хавáлас' (Ма́шів Лбм), в нас онде в Л'уб'їшо́ви бу́в млен вод'ане́ї, дочка́ в К'ї́йови живе́.

Суфікс -ов- в окремих західнополіських ойконімних структурах під впливом підвищення і звуження вимови ненаголошеного [о] репрезентований його модифікатором -о'в- / -ув-: ша йе вона́ в Шéл'во'ви та іко́на (Шéльвів Лк), в Москв'ї йї́д'он син / дрúг'її в Ха́рко'ви, там в Ра́дихуви тї́її жид'к'е бу́ліе (Ра́дехів Лбм), поховáли в сво́му сил'ї в Старóму Заго́руви' (Старї́й Заго́рів Лк).

Спорадичні вияви флексії -ї після суфікса -ов- простежено передусім у говірках, розташованих в ареалі західнополісько-волинського суміжжя: слуха́йу де^ас' в Бúбно́в'ї сп'їва́йут' (Бúбнів Лк), в постолáх в нас не ходї́ли / в Пу́зов'ї н'е (давня назва села Зоря В-В).

Серед форм М. в. одн. ойконімів ч. р. виявлено також структури на -у: то в Берестéчку бу́ло багáто жидї́в, тут в́же н'їмци / а в Ша́цку ше сов'є́чка влáс'т'. Одиначним випадком представлена варіативна взаємозаміна флексій -у – -ови в

аналізованій відмінковій позиції: в Луцку *йе дв'і внук'і, шти^ери м'іс'аци була в Луцкови в бол'н'іци.*

Закінчення -у в часто вживаній поліщуками структурі в Кóвл'у (*ва́нну то купл'али в Кóвл'у, ми́ ба́т'ко нибóшчик мав в Кóвл'у знако́ми жиди́^е, два ро́ки в Кóвл'у просéдив в т'урм'і, в Кóвл'у його́ ї похорони́^ели*) розглядаємо як імовірний наслідок дії аналогії до відповідної флексії форм типу *в Луцку, в Донéц'ку.*

Характерним для говірок описуваного ареалу є фонетичне оформлення та відмінювання географічних номенів с. р., які в літературній мові мають флексію -а. Н.–З. вв. одн. таких ойконімів у мовленні поліщуків представлені структурами із закінченням -е, що, за свідченням І. Г. Матвіяса, в північних українських говорах продовжує давнє -ь^е [4, 86]: Зáболот':е *бо мусто за болóтом* (Зáболоття Рт), *там йе такé силó* Залáз':е (Залáззя Лбш), *всéйк'е* Заріч':е *в'éгорило* (Заріччя Квл), *запрі^ег кон'е і на* П'ідр'іжж':е (Підріжжя Квл). В О. в. одн. аналізованих онімів спостережено флексію -ім: *там за* Залáз':ім *ко^упáйут' ва́нно.*

Живомовні свідчення вказують на збереження в ойконімних формах с. р. історичної флексії -а Р. в. одн. давніх коротких прикметників: *два ро́к'і ході́ла чири́з ден' до* Гóловна (Гóловне, -ого Лбм), *ми ї ни зуглédилиса / вкóчи зайі́хали ажéї до* Пусті́йна (Пості́йне, -ого Кс), *дóбре шо та д'івчина бу́ла з* Рáтна (Рáтне, -ого). Такі ж структури спостережено в писемних пам'ятках: з *Ратна* (1582) [8, 116], *из сeла ... Колодeжна* (1537), *с Колодeжна* (1637) [8, 67].

Давні ойконімні словоформи збережені і в М. в. одн.: *топ'іро одна́ дочка́ за́мужим у* Колóд'ажни (Колóдяжне Квл), *ц'айá мéншайа вну́ка то ви^евчилас'а знов у* Рóвни, *ста́рший си^ен у* Рáтні *кват'іру ма́йе.* Діалектне мовлення засвідчує також структури, які в аналізованій відмінковій позиції зазнали впливу літературної мови. Нормативне закінчення М. в. одн. таких номенів позначене, однак, говірковою специфікою; пор.: *йідéн жив у* Топ'іл'но^уму (флексія -о^уму як наслідок посилення лабіалізації ненаголошеного [o]), *дес' ну* Рóвном *шл'ага́йиц'а* (закінчення -ом, що постало з -ому шляхом редукції кінцевого [y]).

Вплив західнополіської народнорозмовної традиції простежено в структурі та формотворенні географічних номенів, уживаних тільки в множинній формі.

Відмінним від офіційного є живомовне оформлення назв окремих населених пунктів; пор. зі спонтанного діалектного мовлення: *йіден колхóз був на Ус'ічи і Буя́н'і, всен'ки Вікторáн'і спаліли*; пор. зі Словника географічних назв: Буя́ни Лц, Вікторя́ни Лц.

Ряд відмінкових форм із кінцевим шиплячим приголосним основи репрезентує часткове зневиразнення відмінностей, зумовлених поділом відповідних структур на групи, через депалаталізацію історично м'якого консонанта: *Бу́шкувичи во силó йе / то то́же ни було́ хл'іба* (Бужкóвичі Ів), *там йе силó Жі́ричи / там гет дис' коло Ра́тна* (Жі́ричі Рт), *ми вже втиклі́ в Жура́вичи* (Жура́вичі Квр), *в силó За́мличи одигна́ли* (За́мличі Лк), *на́ших браті́в дес' повизлі́ в Ман'е́вичи* (Мане́вичі Мн), *ми^е повтика́ли самі́^ейі́ в Мик'е́тичи* (Микі́тичі В-В), *забра́ли мине́ око́пи копа́ти аж в Мі́л'ановичи* (Милянóвичі Тр), *типéра ка́жут' Сосні́на / а то Бі́скупи́чи було́ ра́н'ше* (давня назва села Сосні́на Лк), *го́ли пе́чи і б'іш ничо́го / тогó ї пушлá на́зва Хо́лопичи* (Хо́лопичі Лк), *до́чка пушлá в Ус'ічи за́муж* (У□сичі Лц).

Відповідно до давньої флексії *-овъ Р. в. мн. іменників колишніх *-й-основ згідно з рефлексом етимологічного голосного в досліджуваному говірковому масиві засвідчено її фонетичний варіант – закінчення -ив: *сóди купі́ти чи чо́го / то йі́хали до́ Брóдив* (Брóди, -ів Л). Діалектні особливості Р. в. мн. від аналізованих структур перейняли ойконімні форми, що за літературною нормою в засвідченій відмінковій позиції мають нульове закінчення: *одна́ за́руб'іла з Га́лича́н'ів* (Га́лича́ни, -а́н Гр). Протилежний напрям дії аналогії спостережено в словоформі *до́ Руд́ник*; пор.: *ста́ли наступáти на Жура́вичи / то ми вже до́ Руд́ник йі́хали / в Руд́никах бу́лі* (Руд́ники, -ів Мн).

У М. в. ойконімів із м'яким та шиплячим кінцевим приголосним фіксоване закінчення -ох як наслідок впливу відповідних субстантивних форм давніх *-й-основ: *в Угрі́ничо́х в'іс'іл':е то ме́ вже зна́ймо / в Бі́рєзичо́х / то в Угрі́ничо́х чу́ють' / така́ музи́ка бу́ла* (Березі́чі Лбш, Угрі́ничі Лбш), *бу́ла систра́ в бо́л'ні́ци в Ман'е́вичо́х, отира́ційу зробе́ли во́йен:и до́кторі́ в С'е́длишчо́х* (народнорозмовна назва населеного пункту – С'е́длишча, офіційна – Сéдлище

Лбш), казали в Стибл'ох магазі^ен воткрі^евс'а (Стеблі Квл), при чужбому бат'кув'і трох'і в Йазовн'ох годувалас'а (Язавні Рт).

Наведений та проаналізований матеріал дає змогу стверджувати, що витворені в живомовному середовищі ойконімні словоформи зберігають характерні риси досліджуваного ареалу і можуть слугувати одним із джерел його вивчення. Перспективою подальших наукових студій позначені й архаїчні структури засвідчених онімів, фіксовані в сучасних говірках.

Умовні скорочення назв районів

В-В	Володимир-Волинський	Лбш	Любешівський
Гр	Горохівський	Мн	Маневицький
Ів	Іваничівський	Рт	Ратнівський
Квл	Ковельський	Ст	Старовижівський
Квр	Ківерцівський	Тр	Турійський
К-К	Камінь-Каширський	Шц	Шацький
Лк	Локачинський	Вл	Володимирецький
Лц	Луцький	Кс	Костопільський
Лбм	Любомльський		

Література

1. Аркушин Г. Л. Реалізація категорії роду іменників у західнополіських говірках // *Ze studiów nad gramatyką języka polskiego i ukraińskiego.*– Rozprawy Slawistyczne. 9.– Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2006.– S. 21–26.
2. Горпинич В. О. Словник географічних назв України.– К.: Довіра, 2001.– 526 с.
3. Грищенко А. П. Прикметник в українській мові.– К.: Наук. думка, 1978.– 207 с.
4. Матвіяс І. Г. Іменник в українській мові.– К.: Рад. шк., 1974.– 184 с.
5. Прилипко Н. П. До характеристики діалектних прикметникових флексій (родовий відмінок однини) // *Українська діалектна морфологія.*– К.: Наук. думка, 1969.– С. 152–158.
6. Українська мова: Енциклопедія.– К.: Укр. енциклопедія, 2000.– 752 с.
7. Шульгач В. П. З історичної ойконімії Ровенщини // *Студії з ономастики та етимології.* 2007 / НАН України. Ін-т укр. мови. Ред. кол.: В. П. Шульгач (відп. ред.) та ін.– К., 2007.– С. 345–350.
8. Шульгач В. П. Ойконімія Волині: Етимологічний словник-довідник.– К.: Кий, 2001.– 189 с.